

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mf.31.125/2021/6.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a dr. Vitál István ügyvéd (felperesi jogi képviselő címe) által képviselt **Felperes** (felperes címe) felperesnek – a Vigh és Horváth Ügyvédi Iroda (jogi képviselő címe^{2.}, ügyintéző: dr. Vigh András ügyvéd) által képviselt **Alperes** (alperes címe.) alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetése és jogkövetkezményei tárgyában indult perében a Fővárosi Törvényszék 9.M.70.304/2020/26. számú ítéletével szemben a felperes által 27. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 174.835 (egyszázhetvennégyezer-nyolcszázharmincöt) forint + Áfa másodfokú perköltséget.

A fellebbezési eljárás 559.470 (ötszázötvenkilencezer négyszázhetven) forint összegű illetékét az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság döntése és az általa megállapított tényállás

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2021. március 5. napján hozott 9.M.70.304/2020/26. számú ítéletével elutasította a keresetet, melyben a felperes a 2018. szeptember 11-én kibocsátott azonnali hatályú felmondás jogellenességéhez kapcsolódó jogkövetkezmények alkalmazását kérte.

[2] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2016. május 1-jétől állt határozatlan idejű munkaviszonyban az alperessel, beruházási és projekt-koordinátor munkakörben. A felperes munkaköri leírása alapján a minisztérium, illetőleg a felügyelete alatt álló intézmények által menedzselt projektek előkészítésével, engedélyeztetésével, mentorálásával, továbbá a projektszervezetek zavartalan működésének biztosításával, a projektek dokumentációjával, adatszolgáltatásával, státuszjelentésével kapcsolatos feladatokat látott el. A munkaszerződés szerint a felperes munkavégzési helye az alperes Budapest, K. téri székhelye volt.

[3] A felperes 2018. június 17-én tanúl miniszteri főtanácsadó részére e-mailben tájékoztatást küldött a következő hétre tervezett vidéki útjairól. tanúl 2018. június 21-én írt választ, amelyben arról tájékoztatta a felperest, hogy mulasztást valósított meg, amikor június 21-én nem jelent meg a minisztérium épületében munkakezdekskor, csak később 13.00 órakor. Az aznapi programot saját maga állította össze, azonban annak módosítását nem jelezte előre. A felperes 2018. július 1-jén e-mailben küldött tájékoztatást tanúl részére, a következő hétre tervezett vidéki útjairól. 2018. július 2-án személyes egyeztetésre került sor tanúl, tanú2 politikai főtanácsadó és a felperes részvételével, mely során a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésére tettek ajánlatot a felperes részére. A felperes az ajánlatot nem fogadta el. A megbeszélés során elhangzott, hogy az alperes új vezetése próbál tájékozódni a felperes feladatairól, mert nem világos, milyen tevékenységet végez. 2018. július 17-én tanú3 a munkáltatói jogkör gyakorlója, kabinetfőnök, e-mailben tájékoztatta a felperest, hogy a munkavégzés helyétől eltérő helyen történő munkavégzést illetően, 2018. július 18-tól új munkáltatói utasítás van érvényben. Az utasítás szerint a felperes a tárgyhét utolsó munkanapján 9.00 óráig köteles indokolással ellátott tájékoztatást adni minden olyan következő heti feladatról, amelyet eltérő helyen kíván elvégezni. A kérelmet a munkáltató a tárgyhét utolsó munkanapjának 14.00 órájáig bírálja el és tájékoztatja a felperest arról, hogy engedélyezi-e a külső helyszínen történő munkavégzést. Az e-mailben közölt utasítás azt is tartalmazta, amennyiben a munkáltató nem engedélyezi a külső munkát, akkor további utasításig a felperes csak a munkavégzés helyén végezhet munkát, illetve ott kell rendelkezésre állnia. A munkáltatói jogkör gyakorlója a napi munkavégzéssel kapcsolatos utasítási és beszámoltatási jogot visszavonásig átruházta tanúlra, illetve tanú2-re.

[4] 2018. július 20-án a felperes arról tájékoztatta tanú3t, hogy a minisztérium korábbi vezetésével, tanú4val, illetve kabinetfőnökkel volt egy szóbeli megállapodása a kötetlen munkarendről, az önálló munkavégzésről. A felperes ennek ellenére bejelentette, hogy az új munkáltatói utasítást tudomásul vette és annak megfelelően fog eljárni. Erre tekintettel aznap írásban megküldte a következő heti vidéki útjaival kapcsolatos tájékoztatást, kérve a munkáltató hozzájárulását. A felperes 2018. július 23-án tanúl1nál írásban rákérdezett, hogy a munkáltató jóváhagyja-e a tervezett programját. tanú2 még aznap azt a választ adta, hogy a felperes vegyen részt az eseményen és számoljon be az ott történteokról. 2018. július 30-tól, 2018. augusztus 24-ig a felperes szabadságon volt, ennek időtartama alatt a részére hivatalos használatra biztosított gépjárművet nem adta le a kijelölt garázsban, 2018. július és augusztus hónapra a menetlevelet is késedelmesen adta le.

[5] A szabadságot követő első munkanapon, 2018. augusztus 24-én a felperes reggel 9.00 órakor e-mail-ben tájékoztatta tanult és másolatban tanú3t, arról, hogy 2018. augusztus 27-én délelőtt a KEHOP 5.2.10 projekt kapcsán az egyéves időszakos műszaki ellenőrzés és helyszíni bejárás érdekében Csongrádra kell utaznia, a Bársony István Mezőgazdasági Szakgimnázium és Szakközépiskola és Kollégium felújítási munkálataival kapcsolatban. A vidéki munkavégzéshez a felperes a felettese jóváhagyását kérte. Az e-mailre nem érkezett válasz, a felperes ennek ellenére 2018. augusztus 27-én nem a minisztérium épületében végzett munkát, hanem részt vett Csongrádon a műszaki bejáráson. A felperes ezt követően újabb e-mailben tájékoztatta az alperest, hogy iskolai tanévnyitóhoz technikai eszközök (színpad, hangosítás, székek, pulpitus) beszerzése tárgyában Makóra tervezett utat a következő napra és ehhez kérte a munkáltató jóváhagyását. Az alperes erre a kérelemre sem válaszolt, a felperes ennek ellenére a jelzett napon sem jelent meg a minisztériumban, mert vidéken végzett munkát. A felperes ezután 2018. augusztus 31-én és szeptember 3-án is vidékre utazott alperesi engedély hiányában.

[6] 2018. szeptember 11-én az alperes azonnali hatállyal megszüntette a felperes munkaviszonyát a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 78. § (1) bekezdés a) pontjára és a 6. § (2) és (4), továbbá 52. § (1) bekezdése hivatkozva. Az alperes azt rőta a felperes terhére, hogy a 2018. július 18-tól irányadó, a külső munkavégzés szabályaira vonatkozó utasítás ellenére, 2018. augusztus 27-én nem jelent meg a munkavégzés helyén, holott eltérő helyen történő munkavégzés nem volt elrendelve a számára. A távolmaradását később sem igazolta, illetve 2018. augusztus 30-án utólag arról tájékoztatta a munkáltatót, hogy nem a minisztérium épületében végzett munkát, ezzel azonban megszegte a munkáltatói tájékoztatóban foglalt eljárásrendet, mivel a munkavégzés helyétől eltérő helyen történő munkavégzésre munkáltatói engedély hiányában került sor. Az alperes kötelezettségszegésként hivatkozott a személygépkocsi használatával összefüggő szabályok megsértésére is, mivel a felperes 2018. augusztusában, a szabadsága ideje alatt a személygépkocsit nem adta le, továbbá megszegte az elszámolási és a menetlevél leadási kötelezettségét is.

[7] Az elsőfokú bíróság az azonnali hatályú felmondás jogszerűségét vizsgálva nem vitatott tényként állapította meg, hogy a felperes 2018. július 20-án engedélyt kért július 24. napjára a minisztériumon kívüli munkavégzésre és az engedélyt ebben az esetben megkapta. A 2018. augusztus 27-i munkanapra vonatkozóan azonban nem kapta meg a hozzájárulást. Az írásbeli utasítás a 2018. július 18-át követő időszakra vonatkozott, ezért az ekkortól, 2018. augusztus 27-ig – vagyis az azonnali hatályú felmondásban jelzett időpontig - terjedő időtartamot kellett értékelni.

[8] Tényként állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes az írásbeli utasítást megelőzően, már szóban felhívta a felperes figyelmét a távolléteivel kapcsolatos tájékoztatás kötelezettségére. A távollét ellenőrzése is megtörtént, amit alátámasztott az alperes által becsatolt azon e-mail, amelyben az alperes kifejezésre juttatta azt az elvárását, hogy a felperes adjon számot a munkavégzése részleteiről. Mindezek ellenére az azonnali hatályú felmondásban hivatkozott időpontban, azaz 2018. augusztus 27-én a felperes úgy vett részt Csongrádon az iskola műszaki bejáráson, hogy erre az útra nem kapott engedélyt.

[9] Az elsőfokú bíróság a csongrádi munkavégzés indokoltságát illetően azt állapította meg, hogy 2016. december 1-jén létrejött egy kivitelezési szerződés a csongrádi szakközépiskola, mint megrendelő és a S. Kft. között a kollégium energetikai felújítására. A teljesítésigazolás kiadására a műszaki munkálatokkal kapcsolatban az Kft2-nek. volt jogosult. A kft. a projekt kapcsán nem vett részt az éves bejárás, a projektet a felperes közreműködésével az alperes menedzselte. A kivitelezési szerződés a felperest, mint kapcsolattartót rögzítette, a megrendelő és a kivitelező közötti eljárásban pedig nevesítette az éves ellenőrzést, felperes az iskola képviselőjeként került megjelölésre. Az iskola és a felperes között volt egy külön megbízási jogviszony 2017. áprilisa és augusztusa között, mely a projekttel kapcsolatos menedzseri és pénzügyi feladatok ellátására vonatkozott. A kivitelezésre vonatkozó szerződésben az alperes nem jelent meg félként. Az elsőfokú bíróság nem látta egyértelműen igazoltnak, hogy a felperesnek az alperes képviseletében kellett részt vennie a műszaki bejárás. A felperes valóban eljár a kérdéses projekttel kapcsolatban, azonban azt nem lehetett megállapítani, hogy melyik jogviszonya alapján.

[10] Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy az új vezetőség által kiadott utasításra tekintettel nem volt jelentősége annak, hogy tanú4 korábbi felettes napi szinten nem ellenőrizte a felperes munkáját és önállóságot biztosított számára a munka mikénti ellátása tekintetében. tanú4 tanúvallomása azt sem támasztotta alá, hogy a felperesnek 2018. augusztus 27-én konkrét feladata volt az éves bejárás. Ezzel szemben ugyanis tanú6, tanú1 és tanú2 tanúvallomása szerint a konkrét projektben a minisztériumnak a felperes közreműködésével nem kellett részt vennie. A tanúk egyhangzóan adták elő, hogy nem tudták, mik voltak a felperes feladatai és nem kaptak elégséges információt a napi teendőiről, továbbá nem tudták az okát a vidéki munkavégzésnek sem. Az azonnali hatályú felmondáskor a felperes nem rendelkezett egyetlen nevére iktatott ügyirattal sem.

[11] Az elsőfokú bíróság nem találta bizonyítottnak azt sem, hogy a felperes igazolta az alperesnek az augusztus 27-i távolmaradását, mivel az akkori tevékenységét nem lehetett az alperes érdekében történt munkavégzésnek minősíteni. Annak ellenére, hogy a felperes projektvezető volt, az alperes, mint munkáltató dönthetett abban a kérdésben, hogy egy adott munkafolyamatot el kell-e végezni. Ezért nem volt jelentősége annak, hogy a felperes álláspontja szerint mindenképpen részt kellett vennie augusztus 27-én a csongrádi műszaki bejárás. Az elsőfokú bíróság azt is figyelembe vette, hogy a műszaki bejárás délelőtt 11.00 órákor kezdődött. A felperesnek tehát lehetősége lett volna aznap reggel 8.00 órákor megjelenni a munkavégzés helyén és személyesen engedélyt kérni a vidéki munkavégzésre és felhívni a felettes figyelmét arra, hogy álláspontja szerint a csongrádi részvétel elengedhetetlen. Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy a felperes az Mt. 54. § (4) bekezdését is megsértette, mert a törvényi feltételek hiányában eltért a munkáltató utasításától.

[12] Az elsőfokú bíróság nem találta alaposnak azt a felperesi érvelést, hogy az engedély nélküli vidéki munkavégzés gyakorlat volt az alperesnél, ezt eltűrték, tudomásul vették. A korábbi gyakorlatot megszüntetve 2018. július 17-én az alperes egyértelműen tájékoztatta a megváltozott elvárásokról a felperest. Az a tény, hogy az azonnali hatályú

felmondásban kizárólag egyetlen mulasztást róttak fel számára, még nem tette jogellenessé az indokolásban foglaltakat. Az alperes az írásbeli tájékoztatást megelőzően sem tolerálta a felperes engedély nélküli vidéki munkavégzéseit, amit alátámaszt a felek közötti levelezés tartalma és tanú tanúvallomása is. A tanú igazoló jelentést is kért a felperestől a távolléteiről. Az elsőfokú bíróság érvelése szerint mindezekon felül, az alperesnek nem kellett külön felhívást intéznie a felpereshez a szabályzat betartása érdekében. A felek közötti írásbeli levelezés alapján bizonyított, hogy az alperes felhívta a felperes figyelmét az új utasítás betartására. Annak megszövegezése világos és egyértelmű volt, figyelemmel arra is, a munkáltató Mt.-ben biztosított alapvető jogosultsága a munkavégzés helyének, módjának meghatározása, illetve ennek ellenőrzése.

[13] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes az Mt. 52. §-ában meghatározott, a munkavégzéssel kapcsolatos kötelezettségét szándékosan megszegte 2018. augusztus 27-én, amikor munkáltatói hozzájárulás hiányában nem jelent meg az alperes K. téri épületben és nem ott végzett munkát. Nem volt egyértelműen bizonyított, hogy a felperes az alperes érdekében járt el, illetve őt károsodástól óvta meg.

[14] Nem volt megkérdőjelezhető a munkáltató jogosultsága annak eldöntésében, hogy egy adott feladat ellátását szükségesnek tartja-e. Az arányosságra is figyelemmel volt az elsőfokú bíróság, mivel megállapította, hogy a perbeli esetet megelőzően már történt hasonló jellegű magatartás a felperes részéről, amely miatt írásbeli figyelmeztetésben részesült. Az alperes tehát nem csupán egy új elvárást fogalmazott meg a felperes számára, hanem azt a tudomására hozta és be is kívánta tartatni.

[15] Az elsőfokú bíróság a gépjárműhasználatot illetően megállapította, hogy a felelősségvállalási nyilatkozat rendelkezéseit a felperes ismerte, azokat magára nézve kötelezőnek tekintette. A felperes nem vitatta, hogy a szabadsága alatt nem vitte el a gépkocsit a garázsba és a menetlevél leadásával kapcsolatban is késedelem történt. A szabályzat megszegése megállapítható volt, ennek ellenére az elsőfokú bíróság a felperesi kötelezettségszegést nem tekintette jelentős mértékűnek, mert az alperes a gépjárműhasználatot nem ellenőrizte, csupán érdeklődött a szabályzat betartása, a gépjármű garázsban történő leadása iránt. Ellenőrzés és figyelmeztetés hiányában nem minősülhetett azonnali hatályú felmondást megalapozó kötelezettségszegésnek a felperesi mulasztás.

[16] Az elsőfokú bíróság nem találta bizonyítottnak, hogy az alperes a munkaviszonnyal összefüggő jogait, kötelezettségeit visszaélészerűen gyakorolta. A felperes nem bizonyította, hogy az alperes eljárása valamilyen meg nem engedett okból a jogos érdekei csorbítására, érdekérvényesítési lehetőségei korlátozására, zaklatására, vagy véleménynyilvánítása elfojtására irányult. A közös megegyezésre vonatkozó munkáltatói ajánlat elutasításából nem következett joggal való visszaélés, mivel az abban az esetben állapítható meg, amennyiben a jogalany a jog céljával ellentétesen, a jog célját szem előtt tévesztve gyakorol valamilyen jogot és csak látszólag cselekszik jogszerűen. Az eljárása formálisan jogszerű, annak következményeiben azonban rendeltetésellenes. Erre figyelemmel azt kellett értékelni, hogy az alperesi magatartások, az alperes eljárása az általános

magatartási követelményeket sértette-e. Az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy az alperes ajánlatot tett a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésére, melyet a felperes nem fogadott el. Ezt követően közölte egyértelműen azt az elvárást, ami a vidéki munkavégzésre vonatkozott. Nem a felperes munkaviszonyának a megszüntetése volt a cél, csupán fel kívánták tární, hogy a felperes milyen feladatokat végez. tanú6 tanúvallomása azt támasztotta alá, hogy a szervezeti egységen belül tovább kívánta foglalkoztatni a felperest. Az új vezetők ellenőrizni kívánták a felperes munkáját és csökkenteni a vidéki munkavégzést.

[17] Bizonyítottság hiányában nem lehetett megállapítani, hogy valamilyen „mondva csinált ürüggyel” került sor a munkaviszony megszüntetésére. Az azonnali hatályú felmondás jogszerű volt, amely aggálytalanul megállapítható volt a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, ezért az elsőfokú bíróság mellőzte a felperes és az A. Centrum közötti munkaszerződés becsatolására irányuló indítványt, illetőleg nem vizsgálta részletesebben a felperes által elvégzett munkát, továbbá nem találta szükségesnek a közös megegyezésre vonatkozó okirat bizonyítékként történő becsatolását sem.

A felperes fellebbezése

[18] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a keresetnek megfelelő határozat hozatalát kérte. Kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet nem felelt meg az anyagi jogi szabályoknak, mert az elsőfokú bíróság okszerűtlen, helytelen jogi következtetéseket vont le, a tényállást részben tévesen, hiányosan állapította meg és alaptalanul utasította el a felperesi bizonyítási indítványokat. Mindezekre tekintettel a felperes szükségesnek találta a másodfokú eljárásban a tényállás kiegészítését, módosítását és ezen alapuló érdemi döntés meghozatalát.

[19] A felperes fellebbezésében kifejtette, az események időrendi sorrendjéből levezethető volt, hogy az alperes a személyével szembeni ellenérzés miatt, az eltávolítása érdekében teremtett olyan helyzetet, ami azonnali hatályú felmondáshoz vezetett. 2018. július 2-án került sor az első személyes találkozóra a munkáltatói jogkör gyakorlójával és ekkor azonnal a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetését ajánlották fel számára, holott ekkor hivatalosan még nem tudták, hogy milyen feladatokat lát el. Az elsőfokú bíróság nem állapított meg tényeket azzal kapcsolatban, hogy a felperes végzett-e munkát, pedig ennek a kérdésnek is alapvető jelentősége volt.

[20] A felperes az elsőfokú eljárás során előterjesztett összefoglaló iratára utalva hangsúlyozta, hogy munkavállalóként jogfolytonos volt a helyzete a vezetőváltások ellenére. A tanú3 kinevezése előtt nagy önállósággal látta el a feladatait, ugyanakkor az új vezetés az azonnali hatályú felmondás kibocsátásáig semmilyen új, érdemi munkáltatói utasítást nem adott számára. Az egytlen utasítás a tanúk vallomása szerint a munkavégzés helyére, tehát nem munkavégzésre, hanem annak módjára vonatkozott. Ebből az következett, hogy az alperes szegte meg a foglalkoztatásra irányuló kötelezettségét.

[21] A felperes álláspontja szerint tanú2 és tanú1 nem látták át az általuk irányított szervezet működését, ezt alátámasztották a perben a KEHOP 5.2.10 EU-támogatott projekttel kapcsolatos ellentmondásos nyilatkozataik. Tévesen állították, hogy az alperesnek semmi köze nem volt a projekthez, illetve az Kft.2-nek volt feladata a műszaki átadás kapcsán. Ezekre a kérdésekre az elsőfokú ítélet nem adott választ és az elsőfokú bíróság nem tárta fel, hogy az alperes miként vonhatta volna ki magát ezekből a feladatokból a szerződéses kötelezettségei ellenére. A felperes továbbra is azt állította, hogy a konkrét projekttel összefüggésben volt feladata, a miniszteri megbízólevél alapján feladatát képezte, hogy részt vegyen a projekt előkészítésében, engedélyeztetésében, a minisztérium stratégiai céljának elérését biztosító projekt folyamatában.

[22] Az elsőfokú bíróság a 2018. augusztus 27-i eseményekkel kapcsolatban elmulasztotta annak tényszerű rögzítését, hogy e-mailben, bizonyítottan engedélyt kért a vidéki munkavégzésre, azonban az alperes nem közölt semmit vele, egyszerűen negligálta a munkavállalói bejelentést. Korábban már engedélyezve volt ennek a projektnek az ellátása, ezért az együttműködési kötelezettségből fakadóan elvárható volt az alperestől, hogy tisztázza a csongrádi kiszállás indokoltságát. Az alperes azonban egyáltalán nem nyilatkozott, „hallgatott”, ugyanakkor nem ellenőrizte, hogy a felperes végez-e munkát aznap a munkahelyén, vagyis e vonatkozásban is megszegte a foglalkoztatási kötelezettségét.

[23] A felperes irányadónak tekintette az elsőfokú ítélet azon megállapítását, hogy a gépjárműhasználattal kapcsolatos magatartása nem alapozta meg az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat. Álláspontja szerint az alperes ezzel kapcsolatos eljárása is azt a célt szolgálta, hogy indokokat gyűjtsön a jogviszony megszüntetéséhez. Az alperes nem kívánta a felperest foglalkoztatni és ezért teremtett olyan helyzetet, hogy azonnali hatállyal lehessen megszüntetni a munkaviszonyt.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme

[24] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, kifejtve, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és helyes jogi következtetések alapján érdemben megalapozott döntést hozott.

[25] Kifejtette, hogy a per tárgya az alperes által kibocsátott azonnali hatályú felmondás jogszerűsége volt, ebből kifolyólag nem értelmezhető az a felperesi érvelés, hogy az elsőfokú bíróság csak az indokokra koncentrált az ítéletében. A felperes elismerte, hogy 2018. július 17-től egy egyértelmű utasítás volt érvényben a munkavégzési helytől eltérő helyen való munkavégzésre vonatkozóan. A peradatok alapján az is megállapítható volt, hogy a felperes az utasítással ellentétesen járt el, mert előzetes engedély nélkül vett részt 2018. augusztus 27-én a csongrádi műszaki bejáráson, ezzel súlyosan megszegte a munkáltatói utasítást. Az elsőfokú bíróság azt is helytállóan állapította meg, hogy az esemény 11.00 órakor kezdődött, tehát azt megelőzően a reggel 8.00 órás munkakezdéskor még lett volna

lehetősége a felperesnek a munkahelyén megjelenni, tájékoztatni a felettesét és engedélyt kérni a részvételre.

[26] Az elsőfokú bíróság helyesen nem találta bizonyítottanak, hogy a felperesnek részt kellett vennie a műszaki bejáráson. Ezt a felperes által hivatkozott levelezés sem támasztotta alá. Az a tény, hogy tanú4 levelezést folytatott a csongrádi projektvezetői feladatokról, nem bizonyította, hogy a projektben a felperes az alperes nevében eljárhatott. A felperes ugyanis megbízólevél alapján kaphatott volna tényleges felhatalmazást. Ilyen okirat kiállítására azonban végül nem került sor. A felperes tehát a KEHOP 5.2.10. projektben történő eljárásra nem rendelkezett írásbeli felhatalmazással sem az alperes korábbi vezetésétől, sem az új felettesektől. A levél egyébként nem tartalmazott felhatalmazást a konkrét projekttel kapcsolatban az alperes kötelezettségeire vonatkozóan sem.

[27] Az elsőfokú bíróság helyes megállapításokat tett a munkavégzés ellenőrzésével kapcsolatban, továbbá arról, hogy a felettesek csökkenteni kívánták a vidéki munkavégzést. A munkavégzés módjára vonatkozó utasítás nem minősült a munka ellehetetlenítésének, mert az alapján a felperest engedélykérés, beszámolás kötelezettsége terhelte. A felperes volt az, aki nem kívánta elfogadni a munkáltató új utasítását, ez azonban nem tette az alperes eljárását visszaélésszerűvé. Mindezek alapján tehát helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság akként, hogy jogszerűnek minősült az azonnali hatályú felmondás.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[28] A felperes fellebbezése nem alapos.

[29] Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta a bizonyítékok helytálló, a logika szabályainak megfelelő értékelésével, az irányadó jogszabályoknak megfelelő, érdemben helyes döntést hozott.

[30] A Fővárosi Ítéltábla a felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között gyakorolta. A fellebbezésben foglaltak alapján nem látott lehetőséget a bizonyítékok eltérő értékelésére, a tényállás megváltoztatására, eltérő jogi következtetések levonására és ez alapján az elsőfokú ítélet megváltoztatására.

[31] Az elsőfokú bíróság a gépjárműhasználattal kapcsolatos felperesi kötelezettségszegést – munkáltatói ellenőrzés hiányában - nem tekintette azonnali hatályú felmondást megalapozó magatartásnak. Ez alapján ezt az indokot – a felek erre irányuló

fellebbezése hiányában - az azonnali hatályú felmondás jogszerű indokaként nem lehetett figyelembe venni.

[32] Az azonnali hatályú felmondás másik indoka, vagyis a 2018. augusztus 27-i munkavégzés kapcsán azt kellett értékelni, hogy az abban meghatározott felperesi magatartás megvalósított-e igazolatlan távollétet, illetve a konkrét munkáltatói utasítás megszegését, és az azonnali hatályú felmondásban meghatározott – felperes által nem vitatott magatartások - megalapozták-e a jogviszony azonnali hatállyal történt megszüntetését.

[33] Az ítéltábla kiemeli, hogy az azonnali hatályú felmondás jogszerűségének vizsgálata körében az abban meghatározott magatartások vizsgálata képezhetette a per tárgyát. Ebből következően nem volt perdöntő jelentősége annak, hogy pontosan mik voltak a felperes feladatai és azokat megfelelően végezte-e, továbbá annak sem, hogy az alperes eleget tett-e a foglalkoztatási kötelezettségének.

[34] Az azonnali hatályú felmondásban rögzített magatartás értékelését illetően az ítéltábla teljeskörűen osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját az általa helyesen megállapított tényekből levont jogi következtetések tekintetében. Nem vitatott peradat, hogy 2018. augusztus 27-én a felperes nem az alperes K. téri épületében, azaz a számára meghatározott munkavégzési helyen, hanem vidéken, Csongrádon tartózkodott, ahol egy konkrét, iskolafelújítással kapcsolatos műszaki átadáson vett részt. Az alperes az azonnali hatályú felmondásban nem azt róta a felperes terhére, hogy nem volt jogosultsága, munkaköri kötelezettsége a konkrét projektben eljárni, hanem azt, hogy a korábban írásban is közölt egyértelmű munkáltatói utasítást megszegve, nem a munkavégzése helyén tartózkodott aznap. Ehhez kapcsolódóan a felperes által sem vitatott peradat, amit egyébként a becsatolt levelezés is alátámasztott, hogy az alperesi utasítás 2018. július 18-ától volt alkalmazandó. Az utasítás világosan és egyértelműen tartalmazta, hogy milyen feltételek esetén lehet a munkaszerződésben kijelölt munkavégzés helyétől, eltérő helyen munkát végezni. A felperes számára is világosak voltak ezek a szabályok, hiszen azt követően írásban többször is bejelentette a vidéki munkavégzését és arra engedélyt kért a feletteseitől.

[35] Az ítéltábla alapvető jelentőségűnek tekintette, nem volt megkérdőjelezhető a munkáltató joga, hogy a korábbiaktól eltérően szabályozza a munkavégzés helyével kapcsolatos gyakorlatot, illetőleg minden esetben munkáltatói engedélyhez kösse a munkavégzés helyétől eltérő helyen történő munkavégzést. Az elsőfokú bíróság tehát helytállóan fejtette ki, hogy a munkáltatónak jogosultsága van meghatározni a munkavégzés módját és előírni a munkavégzési helyen tartózkodás kötelezettségét, illetve az attól eltérő helyen történő munkavégzés engedélyezését [Mt.52.§ (1) bekezdés a) pont].

[36] Az alperes egyértelmű szabályozást közölt, mert nemcsak az engedélyhez kötött tevékenységet rögzítette világosan, hanem azt is, hogy engedélyezés, adott esetben munkáltatói válasz hiányában mi a teendő. Ebből a felperes számára világosnak kellett lennie,

hogy a munkáltató kifejezett engedélye hiányában, kizárólag a munkaszerződésben meghatározott helyen kerülhet sor munkavégzésre. Mindebből okszerűen következett az is, hogy a felperes fellebbezésével ellentétben az alperes, amennyiben nem reagált az üzenetére, az nem minősült a kérés negligálásának, „hallgatás”-nak, csupán az engedély megtagadásának.

[37] Az azonnali hatályú felmondás indokolása szerint a felperes aznap - augusztus 27-én – nem tartózkodott a munkahelyén, munkakezdésre és azt követően sem jelent meg, nem igazolta a távolmaradását, majd 3 nappal később, 2018. augusztus 30-án írt egy összefoglaló tájékoztatót a 27-i munkanapon történekről. Ezzel kapcsolatban az engedély nélküli vidéki munkavégzés, mint kötelezettségszegés súlyos voltát nem érintette, hogy a felperes három nappal később írásban tájékoztatást adott a távolléte okáról. Az azonnali hatályú felmondásban ugyanis az alperes ezt a körülményt is értékelte, mivel abban rögzítve lett, hogy „...arról csak három nap elteltével tájékoztattott...”.

[38] A felperes fellebbezésében alaptalanul sérelmezte, hogy nem történt bizonyítás, illetőleg nem került sor tényállás megállapítására abban a körben, hogy 2018. augusztus 27-én végzett-e munkát az alperes érdekében. A felperes ezzel kapcsolatban állította, hogy az elsőfokú bíróság a KEHOP projektekben kevésbé járatos tanúk vallomását vette figyelembe, és nem vizsgálta azt, hogy a minisztérium eljárása, közreműködése mennyire szükséges volt a konkrét iskolai műszaki átadás során. A fentiekből következően azonban, e körülmények – az azonnali hatályú felmondás indokolására tekintettel - nem befolyásolták jelen per érdemi elbírálását.

[39] Alaptalanul állította továbbá a felperes a fellebbezésében, hogy a korábban biztosított nagyfokú önállóság megillette az új vezetés idején is. A felperesnek nyilvánvalóan tudomása volt arról, hogy megváltozott a vezetők, a felettesek személye. Az új vezetők eltérhettek a korábbi vezetők elvárásaitól, gyakorlatától, hozhattak eltérő utasításokat a munkavégzés módjára, ellenőrzésére vonatkozóan. A felperes – korábbi vezetés alatt kialakított - nagyfokú önállóságával az új vezetés nyilvánvalóan nem értett egyet, amit az utasítás révén a felperes tudomására hoztak. A munkavégzés kontroll alá vonása, az eltérő helyen végzett munkák eseti engedélyhez kötése nem valósított meg jogsértést. Erre szintén helytállóan utalt az elsőfokú bíróság a határozata indokolásában. A felperes ezzel kapcsolatban nem adott elő konkrét tényállítást azzal kapcsolatban, hogy miben valósult meg a joggal való visszaélés. Önmagában az, hogy a vidéki munkavégzés munkáltatói engedélyhez kötött, egyéb tény, körülmény bizonyítása hiányában, a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésére irányuló ajánlat elutasítása ellenére sem tekinthető rendeltetésellenes joggyakorlásnak. Annak eldöntése pedig, hogy egy adott munka miként végezhető el, illetve szükséges-e annak ellátása nem a felperes kompetenciájába tartozott. Munkavállalóként köteles volt ezzel kapcsolatban kimerítő és teljes tájékoztatást adni a munkáltatónak, de a döntés joga alapvetően a munkáltatót illette meg az egyes feladatok ellátását, módját illetően. Az azonnali hatályú felmondásban értékelt munkavállalói magatartásra figyelemmel az elsőfokú bíróságnak nem volt szükséges kitérnie arra, hogy a minisztérium miként vonhatta ki magát a projektből származó kötelezettségek alól. Ez a kérdés az azonnali hatályú felmondásban foglalt magatartás értékelését egyébként sem befolyásolta.

[40] Az érdemi munkavégzésre irányuló utasítások hiányával kapcsolatos felperesi előadás sem volt alapos, mivel a felperes munkaköri leírással rendelkezett, az alapján világos volt számára, hogy milyen feladatai vannak. Az általa kezelt projekteken napi szintű utasításokra saját nyilatkozata szerint sem volt szükség. A felperes által a másodfokú eljárásban hivatkozott BH 2004.9.390 számú döntés éppen a jelen ügyben hozott elsőfokú bírósági határozatot támasztotta alá. A határozatában a Kúria kifejtette, hogy csak az egyértelmű és világos munkáltatói utasítás kérhető számon a munkaviszony megszüntetésekor, amennyiben annak végrehajtását az erre feljogosított vezető megkövetelte. Önmagában az a tény, hogy augusztus 27-én és az azt követő napokban nem szólították fel a távolmaradása igazolására a felperest, nem jelentette, hogy a munkáltató megszegte az ellenőrzési, illetve az utasítás betartásával kapcsolatos kötelezettségeit. Az azonnali hatályú felmondás ugyanis éppen azt rögzítette, hogy a 2018. szeptember 7-én lekért belépési adatokból vált nyilvánvalóvá a felperes távolléte, tehát a jelenlét ellenőrzésére sor került.

[41] A felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy egy egyszeri kötelezettségszegést róttak az azonnali hatályú felmondásban a terhére, ami nem alapozhatta meg az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontja szerinti feltételek megvalósulását. Ezzel szemben egyetlen magatartás is megalapozhatja az azonnali hatályú felmondást, amennyiben az megfelel a törvényben meghatározott feltételeknek, függetlenül attól, hogy a munkavállaló korábban hogyan végezte a munkáját (Mfv.I.10.064/2017/5, BH2018/7/M18.). Az azonnali hatályú felmondás jogszerűségének nem feltétele továbbá, hogy a munkáltató előzetesen figyelmeztesse a munkavállalót az utasítások betartására. Ebből következően nem volt jelentősége annak sem, hogy augusztus 27-én vagy azt megelőzően milyen figyelmeztetések történtek az alperes részéről, illetve keresték-e a felperest aznap a munkahelyén. Mindezek alapján a másodfokú bíróság is arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes egyértelmű utasításával nyilvánvalóan ellentétes felperesi magatartás, amely a munkavégzése ellenőrzését akadályozta, megvalósította az Mt. 78.§ (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat.

[42] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdése alapján helyes indokaira tekintettel, helybenhagyta.

Záró rendelkezések

[43] A másodfokú eljárásban a pernyertes alperes a perköltsége megtérítését, a csatolt költségjegyzék nyomtatványon, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján kérte. Az ekként felszámított perköltség arányban állt a pertárgy értékével, illetve a kifejtett képviseleti tevékenységgel és az elsőfokú eljárás során megállapított perköltség összegével is. Mindezek alapján a másodfokú bíróság annak megfizetésére a Pp. 81.§ és 82. §-a alapján a költségjegyzék szerint kötelezte a felperest.

[44] A felperes munkavállalói költségkedvezményére tekintettel (Pp. 525. §) a másodfokú bíróság csupán megállapította a fellebbezési illeték összegét, melyet az állam visel a Pp. 102.§ (6) bekezdése alapján.

[45] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2021. szeptember 7.

dr. Orosz Andrea s.k.

dr. Laczó Adrienn Lilla s.k.

dr. Szalai Beatrix s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró